

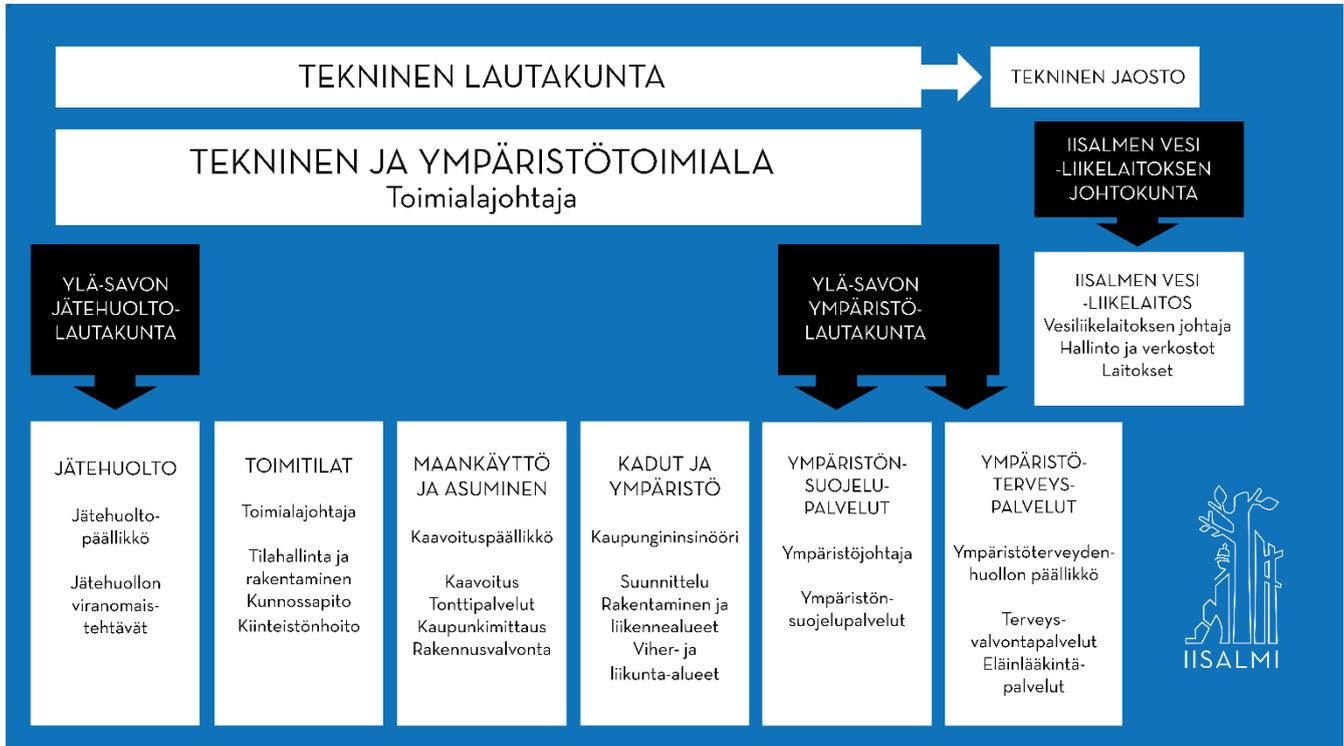
TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2025-2027

Tekninen lautakunta 9.10.2024 § 112

Sisällys

1. Tekninen ja ympäristötoimiala.....	2
2. Tekninen lautakunta.....	4
2.1. Strategiset tavoitteet	6
2.2. Riskit.....	8
2.3. Teknisen toimialan hallinto	9
2.4. Maankäyttö ja asuminen -vastuualue.....	10
2.5. Kadut ja ympäristö -vastuualue	12
2.6. Toimitilat -vastuualue	14

1. Tekninen ja ympäristötoimiala

Tekniseen ja ympäristötoimialaan kuuluvat seuraavat seitsemän vastuualuetta: jätehuolto, ympäristöterveyspalvelut, ympäristönsuojelupalvelut, maankäyttö- ja asuminen, kadut ja ympäristö, toimitilat sekä Iisalmen Vesi -liikelaitos.

Teknisen lautakunnan alaisuudessa toimii kolme vastuualuetta:

1. Maankäyttö ja asuminen -vastuualue vastaa maapolitiikan organisoinnista, maaomaisuuden hallinnasta, maankäytön suunnittelusta (mm. kaavoitus), paikkatietohallinnasta ja kiinteistörekisterin ylläpidosta sekä rakennetun ympäristön valvonnasta ja viranomaisluvista. Vastuualue kehittää yhdyskuntarakennetta sekä luo edellytyksiä asumisen ja elinkeinoelämän toimintaympäristöille.
2. Kadut ja ympäristö -vastuualue vastaa julkiseen käyttöön tarkoitettujen kaupungin omistamien alueiden hallinnosta, suunnittelusta, rakentamisesta sekä ylläpidosta. Vastuualue toimeenpanee laadittuja asemakaavoja ja yleisen alueen suunnitelmia yhdyskuntarakenteen erilaisille toiminnoille sekä asumiselle ja elinkeinoelämälle.

3. Toimitilat -vastuualue vastaa kaupungin omistuksessa olevien toimitilojen hallinnosta, ylläpidosta ja vuokraamisesta sekä näiden suunnittelu- ja rakennuttamistehtävistä sekä vastaa toimitilojen järjestämisestä kaupungin eri yksiköille.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan alaisuudessa toimiva jätehuolto -vastuualue vastaa jätehuollon viranomaistehtävistä ja jätehuollon suunnittelusta ja kehittämisestä jätelain puitteissa.

Iisalmen Vesi -liikelaitos on Iisalmen veden johtokunnan alaisuudessa toimiva kunnallinen liikelaitos, joka vastaa laadukkaista vesihuollon palveluista, vesihuollon kehittämisestä sekä vesihuollon verkostojen ja laitosten kunnossapitamisestä ja uudisrakentamisesta.

Ylä-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa toimii kaksi vastuualuetta:

1. Ympäristöterveyspalvelut vastaa niistä ympäristöterveydenhuollon tehtävistä, jotka ovat terveydensuojelu-, elintarvike-, tupakka- ja eläinlääkintähuoltolain perusteella säädetty kuntien vastuulle kuuluviksi. Lisäksi ympäristöterveyspalvelut vastaa läkelain 54a- 54d §:n mukaisesta nikotiinivalmisteiden myynnin valvonnasta. Ympäristöterveyspalvelujen tehtävänä on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Tavoitteena on hyvälaatuinen talousvesi, terveellinen asuin- ja elinympäristö, turvalliset elintarvikkeet, terveet ja hyvinvoivat eläimet sekä toimiva eläinlääkintähuolto.
2. Ympäristönsuojelupalvelut vastaa lautakunnan hoidettavaksi laissa tai sen nojalla säädettyistä tai määrätyistä tehtävistä kuten vesiensuojeluun, jätevalvontaan, ilmanlaatuun, meluntorjuntaan, ympäristölupiin, rekisteröintiin ja ilmoituksiin liittyvistä asioista sekä maa-ainesasioista, ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista, ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämisestä, lausuntojen, esitysten ja aloitteiden tekemisestä ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille, ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa sekä yhteistyöstä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasioissa.

2. Tekninen lautakunta

Henkilöstö (htv) vastualueittain

TEKNINEN LAUTAKUNTA		Henkilöstö/htv	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Hallinto		Vakituiset	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
		Määräaikaiset	0	0	0	0	0
		Yhteensä	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Maankäyttö ja asuminen		Vakituiset	14,8	16,0	15,5	16,0	16,0
		Määräaikaiset	2,6	1,6	0,8	0,8	0,8
		Yhteensä	17,4	17,6	16,3	16,8	16,8
Kadut ja ympäristö		Vakituiset	33,9	33,6	31	33,6	33,6
		Määräaikaiset	17,6	14,5	17,6	14,5	14,5
		Yhteensä	51,5	48,1	48,6	48,1	48,1
Toimitilat		Vakituiset	34,5	35	33,2	33,2	33,2
		Määräaikaiset	4,8	4,7	5,5	5,5	5,5
		Yhteensä	39,3	39,7	38,7	38,7	38,7
Yhteensä		VAKITUISET	83,9	85,3	80,4	83,5	83,5
		MÄÄRÄAIKAISET	25,0	20,8	23,9	20,8	20,8
TEKNINEN LAUTAKUNTA		YHTEENSÄ	108,9	106,1	104,3	104,3	104,3

Henkilöstöstä on vakinaista tuntipalkkaista henkilöstöä kadut ja ympäristö -vastuualueella 7 henkilöä ja toimitilat -vastuualueella 4 henkilöä.

Kadut ja ympäristö -vastuualueella rakentamisen tuntipalkkaista henkilöstöä käytetään talviaikana käyttötalousoasasta maksettavissa tehtävissä. Työvoiman yhteiskäyttö tasaa kuormitusta ja mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön.

Maankäyttö- ja asuminen vastuualueella tiedolla johtamista palvelevat paikkatietoanalyysit ja siihen liittyvä kehittämistyö ovat siirtyneet kokonaisuudessaan hoidettavaksi kaupunkimittausyksikköön.

Maankäyttö- ja asuminen -vastuualueella määräaikaisia teknisen alan työntekijöitä, harjoittelijoita ja kesätyöntekijöitä palkataan kulloinkin ilmenevän tarpeen ja olevien talousarvioresurssien mukaisesti.

Liikenneväylien rakentamisessa ja ylläpidossa käytetään määräaikaista kausityöntekijöitä. Puistojen ylläpito toteutetaan kausityöntekijöitä, opiskelijoita ja työllistettyjä käyttäen.

Maa- ja metsätiloissa on määräaikainen metsuri osan vuodesta. Liikuntapaikkojen ylläpidossa on toistaiseksi neljä määräaikaista kausityöntekijää sekä kesätyöntekijöitä ja työllistettyjä. Yksi kenttämestari jää jälleen eläkkeelle ja kolmen kenttämestarin tehtävien täyttäminen ratkaistaan liikuntapaikkojen palvelutasoselvityksen perusteella.

Toimitilat -vastuualueelle palkatun määräaikaisen rakennuttajavalvojan työsuhde vakinaistetaan.

Soinlahden uusi koulu ja kulttuurikeskuksen mahdolliset väistötilat siivotaan kaupungin omana työnä. Siivouspalvelut hoidetaan Pikku-Simpukan ja Lumilinnan päiväkodeissa ulkopuolisten palveluntuottajien toimesta. Jäähallilla siivous on hoidettu ostopalveluna ja tämä käytäntö jatkuu myös uudessa huoltorakennuksessa.

Henkilöstöä kannustetaan täydentämään osaamistaan kouluttautumalla.

2.1. Strategiset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Inspiroiva Iisalmi		
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Liikuntapaikkojen määrää ja laatua koskevan palvelutasoselvityksen laatiminen. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan liikuntapaikkojen alueellinen tasa-arvoisuus.	Liikuntapaikkojen määrä, laatu, saavutettavuus ja ylläpidon laatuluokitus. Palvelutasoselvityksen tulokset.
Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti	Vuorovaikutus kuntalaisten, elinkeinoelämän, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa	Järjestetyt vuorovaikutustilaisuudet kansalaisten ja sidosryhmien kanssa, vähintään 20 kpl.
Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Ihana Iisalmi		
Olemme toiminnassamme hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä	Vähähiilisen rakentamisen ja kiertotalouden edistäminen. Energian kulutuksen vähentäminen. Viisaan liikkumisen edistäminen. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja palvelujen saavutettavuuden turvaaminen.	Kuntien energiatehokkuussopimuksen noudattaminen. Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden huomioiminen. Iisalmen ilmastosuunnitelman toteuttaminen.
Vaalimme kaupungin arvokasta historiaa ja kulttuuriympäristöämme	Kulttuuriympäristöä palvelevien kaavojen, selvitysten ja suunnitelmien edistäminen. Kulttuuriympäristötietoisuuden lisääminen.	Kulttuuriympäristöä palvelevien kaavojen, selvitysten ja suunnitelmien määrä.
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Iisalmen viheraluejärjestelmän toteuttaminen.	Viheraluejärjestelmän strategisten linjausten ja toimenpideohjelman toteutuminen.
Toimitilamme ovat terveellisiä käyttää ja edistämme vähähiilistä rakentamista	Laadukas toimitilojen rakentaminen ja ylläpito. Terve talo - ja kuivaketju10 prosessien käyttö rakennuttamisessa.	Olosuhdehaittaepäilyjen määrän pitäminen vähäisellä tasolla.
Tarjoamme laadukkaat asuin- ja työpaikkatonttialueet sekä kehittyvät kyläalueet uusille rakentajille	Elinkeinoelämää palvelevat maankäyttöpäätökset mm. maanhankinta, kaavoitus, infran rakentaminen ja tonttivarannon ylläpito.	Elinkeinoelämää palvelevat maankäyttöpäätökset. Luovutusvalmiiden asuintonttien määrä.

Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Ihmeiden Iisalmi		
Meillä arki on helppoa kaikenikäisille ja elinvoimainen keskusta houkuttelee asioimaan	Laadukkaat ja turvalliset liikkumisen reitit. Palvelujen hyvä saavutettavuus. Yksityisten liiketoimintaideoiden jalostaminen kaavoituksen keinoin.	Liikenneväylien kehittäminen huomioon ottaen kaikki liikkumismuodot. Pysäköintipaikkojen riittävyys. Hankekaavat ja yksityisten kiinteistönomistajien ja investoreiden konsultointi osana kaavoitusprosessia. IPY:n tontin hankekaava saadaan kaavaehdotusvaiheeseen.
Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Kestävä kuntatalous		
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Toimitilat ovat tehokkaassa käytössä. Vapaina olevia tiloja markkinoidaan aktiivisesti. Vailla käyttöä olevat tilat myydään tai puretaan.	Vuokrakelpoisten tilojen keskimääräinen vuokrausaste vuoden aikana vähintään 95 % ja toimitilojen kokonaisvuokrausaste vähintään 90 %. Tarpeettomiksi käyneistä rakennuksista luovutaan.
Hankintapolitiikkamme on yrittäjäystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa	Markkinavuoropuhelut merkittävimpien hankintojen yhteydessä.	Markkinavuoropuhelut pääsääntöisesti kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa.
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Rakennetun omaisuuden arvon ja korjausvelan seuranta.	Rakennetun omaisuuden arvo säilyy ja korjausvelka vähenee.
Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Hyvinvoiva henkilöstö		
Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti	Yhteiset kehittämistilaisuudet, yksikköpalaverit ja keskustelevan ilmapiirin ylläpitäminen.	Yhteisten kehittämistilaisuuksien määrä, työhyvinvointikyselyn tulokset ja käytyjen kehityskeskustelujen määrä.

Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen		
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Tietojärjestelmät ovat voimassa olevan lainsäädännön mukaisia ja hyödynnämme niitä tehokkaasti päivittäisessä työssä. Tietojärjestelmät mahdollistavat palvelujen kehittämisen paikkatietopohjaisesti.	Paikkatietoanalyysien määrä osana palvelujen ja maankäytön suunnittelua. Riittävät investoinnit tietojärjestelmiin rakennetun ympäristön digitalisaation turvaamiseksi.
Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti	Palautejärjestelmän hyödyntäminen, kyselyt/kartoitukset ja paikkatietoanalyysit.	Reagointi palautejärjestelmän palautteisiin. Paikkatietoanalyysien käyttömäärät poikkihallinnollisesti.

2.2. Riskit

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan
Olosuhteet vaikuttavat ihmisten viihtyvyyteen, terveyteen ja tuottavuuteen.	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintamalli olosuhdehaittaepäilytilanteissa - Olosuhdekyselyt, kunto- ja sisäilmatutkimusten käyttö - Nopea reagointi ongelmatapauksiin - Terve Talo -vaatimusten ja Kuivaketju 10 toimintamallin käyttö rakennushankkeissa - Rakennusterveysasiantuntijoiden käyttö rakennushankkeissa
Investointimäärärahat ovat riittämättömiä suhteessa rakennetun omaisuuden korjausvelkaan.	<ul style="list-style-type: none"> - Verrataan toteutunutta investointitasoa korjausvelkaan - Korjausvelan ja pidemmän aikavälin investointitarpeiden määrittely sekä kunnallistekniikan että toimitilojen osalta - Tiedottaminen päättäjille - Tiedolla suunnittelu ja valmistelu
Energian hankintasopimukset.	Sähköenergian ja polttoaineiden kilpailuttaminen siten, että hinnat ovat järkevällä tasolla ja tiedossa hyvissä ajoissa. Uusiutuvien ja edullisempien energialähteiden käyttö. Energiankäytön tehostaminen.
Resurssien riittävyys ja laatu	<ul style="list-style-type: none"> - huolehditaan riittävästä määrärahoista ja siitä, että rekrytoitava henkilöstö on riittävän pätevää - ostopalvelujen kartoittaminen

2.3. Teknisen toimialan hallinto

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Talous

6000 TEKNISEN TOIMIALAN HALLINTO	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)						
Toimintatulot	29	27	27	0,0	27	27
Toimintamenot	-2 641	-257	-255	-0,9	-259	-262
Henkilöstökulut	-109	-144	-140	-2,9	-142	-144
Toimintakate (Netto)	-2 720	-375	-368	-1,8	-374	-379
Laskennalliset kustannukset						
Muut laskennalliset kustannukset	-791	-826	0	-100,0	0	0
Laskennalliset tuotot	1 182	1 200	0	-100,0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 358	-27	-395	1 383,1	-400	-406

Toimintasuunnitelma

Sisältää teknisen lautakunnan ja jaoston sekä hallinnon tuottoja ja kuluja.

200 000 € avustusmääräraha myönnettäväksi jälkiasennushissien rakentamiseen

2.4. Maankäyttö ja asuminen -vastuualue

Tilivelvollinen: kaavoituspäällikkö

Vastuualue sisältää seuraavat toimintayksiköt:

- kaavoitus (yleis- ja asemakaavoitus sekä asumiseen liittyvät linjaukset)
- tonttipalvelut (kiinteistörekisterin ylläpito, tonttien muodostus ja luovutus sekä maaomaisuus)
- kaupunkimittaus (paikkatiedon hallinta, analyysit sekä mittaukset)
- rakennusvalvonta (rakennusrekisterin ylläpito, rakentamisen neuvonta, valvonta sekä viranomaishyväksynnät ja -luvut)

Talous

6150 MAANKÄYTTÖ JA ASUMINEN	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)						
Toimintatulot	1 797	1 652	1 665	0,7	1 690	1 690
Toimintamenot	-420	-408	-468	14,7	-410	-416
Henkilöstökulut	-913	-983	-924	-6,0	-938	-952
Toimintakate (Netto)	464	262	273	4,2	342	322
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-58	-42	-53	26,3	-46	-43
Muut laskennalliset kustannukset	-77	-79	0	-100,0	0	0
Laskennalliset tuotot	1	0	0		0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 468	-1 511	-1 444	-4,4	-1 394	-1 411

Toimintasuunnitelma

Sähköinen asiointi ja paperiton hallinto muuttavat toimintaympäristöä ja tuovat haasteita asiakirjojen käsittelyyn ja resurssien kohdentamiseen seuraavien toimintavuosien aikana. Kuntalaisilla säilyy lakisääteinen oikeus hoitaa mm. rakennusvalvonnan asiointi paperisena jatkossakin. Sekä paperisen että sähköisen asioinnin järjestäminen samanaikaisesti lisää prosessien päällekkäisyyksiä sekä lisää resurssitarvetta muutosprosessin aikana asiakirjojen ja tietokantojen konvertointiin. Edellyttää tiivistä yhteistyötä arkistointi- ja tietohallintovastaavien sekä järjestelmätoimittajien kanssa. Kaupungin strategian mukaisesti rakennusvalvonnan arkisto digitalisoidaan. Tähän varataan 45 000 euroa.

Talousarviovuonna rakennusvalvonnan osalta rakentamisen määrän arvioidaan säilyvän 2024 tasolla rakennuslupamäärillä sekä rakennetulla kerrosalalla mitattuna. Rakentamisen painopisteiden arvioidaan olevan teollisuus- liike- ja palvelurakentamisessa sekä korjausrakentamisessa.

Vuorimäen osayleiskaava kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Runnin alueen osayleiskaava käynnistetään. Kaavoituksessa ja palveluverkon suunnittelussa on erityisen tärkeää sovittaa palveluverkkosuunnittelu maankäytön suunnitteluun. Tämä tapahtuu hyödyntäen hankittua paikkatieto-osaamista ja -järjestelmiä. Asemakaavoituksessa painopiste tulee olemaan elinvoimaa ja työpaikkaomavaraisuutta sekä palveluverkkoa palvelevissa hankkeissa. esim. kaupunginpuutarhan ympäristön asemakaavoitus. Uusien asumisen mahdollisuuksien kehittäminen taajaman läheisyyteen ja sisälle on myös asemakaavoituksen painopisteenä.

Vihreän siirtymän työpaikka-alueen laajentamista ja kehittämistä jatketaan hankerahoituksen hakemisella asemakaavoitusta ja kunnallistekniikan rakentamista varten. Omana työnä keskitytään palveluverkon uudistamista koskeviin hankkeisiin resurssien puitteissa. Joitain asemakaavoitushankkeita voidaan toteuttaa ostopalveluna, jos ne ovat rakennuskiellossa kaavan vanhentuneisuuden vuoksi tai ovat olleet työohjelmassa pitkään.

Ulkoiset tonttien vuokratuotot ovat noin 1 050 000 €. Tonttien myyntivoittoa arvellaan tuloutuvan noin 150 000 € eli 50 000 € vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Asumisen tonttien kysyntä pysynee alhaisena.

Iisalmen osalta tietojärjestelmä on vaihtunut kokonaan Trimblen Locus -tuotteeksi.

Tietojärjestelmän kehittäminen sekä selainpohjaisen sovelluksen rakentaminen uuteen järjestelmään vaatii edelleen kertaluontoisia investointeja sekä henkilöresursseja maankäyttö- ja asuminen vastuualueen järjestelmämuutoksen koordinointiin. Tavoitteena on suunnitelmakauden lopulla kokonaan sähköiset palvelut asiakkaille. Tiekartta muutoksille on tehty vuoteen 2023 saakka, mutta työtä jatketaan edelleen vuoden 2025 puolella. Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä, rakentamislaki, alueidenkäyttölaki, yhdyskuntarakentamislaki sekä yhdyskuntakehittämislaki tarkentuvat suunnitelmakaudella. Nämä aiheuttavat kehittämistarpeita tietojärjestelmiin. Iisalmen kaupungin valitsema tietokantapohjainen Trimble Locus tietojärjestelmä tukee kehittämistarpeiden kohtuullisuutta investointien näkökulmasta.

Asemakaavojen muutoshankkeet keskittyvät erityisesti vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseen ja yhdyskuntarakenteen uudelleen arviointiin alueiden käyttötarkoitusten osalta.

Kirkonsalmen alueen asemakaava on työohjelmassa.

Kaavoitettavan raakamaan hankinnan tarvetta arvioidaan tapauskohtaisesti yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman pohjalta. Maanhankinnan painopiste on kaavaa toteuttavissa kiinteistöjärjestelyissä.

2.5. Kadut ja ympäristö -vastuualue

Tilivelvollinen: kaupungininsinööri

Vastuualue sisältää seuraavat toimintayksiköt:

- suunnittelu (vesihuollon, liikennejärjestelmän ja yleisten alueiden suunnittelu)
- rakentaminen ja liikennealueet (katujen, yleisten alueiden ja niihin liittyvien verkostojen rakentaminen sekä liikenneväylien ylläpito ja yksityistiet)
- viher- ja liikunta-alueet (viher- ja liikunta-alueiden sekä maa- ja metsätilojen ylläpito)

Talous

6200 KADUT JA YMPÄRISTÖ	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000)						
Toimintatulot	2 111	2 267	2 196	-3,1	2 181	2 181
Valmistus omaan käyttöön	2	0	0		0	0
Toimintamenot	-3 202	-3 445	-3 330	-3,3	-3 356	-3 405
Henkilöstökulut	-2 058	-2 115	-2 119	0,2	-2 151	-2 183
Toimintakate (Netto)	-3 147	-3 293	-3 253	-1,2	-3 326	-3 407
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-2 343	-2 562	-2 641	3,1	-2 680	-2 810
Muut laskennalliset kustannukset	-290	-315	0	-100,0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-7 892	-8 437	-8 090	-4,1	-8 187	-8 398

Toimintasuunnitelma

Vastuualue vastaa kaupungin yleisten alueiden ylläpidon lisäksi kaupungin kiinteistöjen piha-alueiden ylläpidosta. Piha-alueiden talvikunnossapito hankitaan pääasiassa ostopalveluna paikallisilta koneyrityksiltä ja kesäkunnossapitotyöt tehdään omana työnä määräaikailla työntekijöillä. Toritoiminnan järjestäminen hankitaan ostopalveluna, jonka uusi sopimuskausi alkaa kilpailutuksen jälkeen. Vierasvenesataman polttoaineenjako- ja puhtaanapitopalvelut hoidetaan omana työnä. Kaupunginrannan kioski-/kahvilarakennus vuokrataan ja siihen kuuluu uimaranta-alueen ylläpitoa.

Talousarviovuonna katujen peruskorjaus painottuu peruskorjausohjelman mukaisesti Lippuniemen ja Lintukylän asuntokatujen korjaukseen sekä ajoratojen päällysteiden uusintaan. Peruskorjausten yhteydessä uusitaan myös näiden alueiden vesihuoltoa.

Ilvolankatua kehitetään pyöräkatuna Salmenkadun ja Kirkonsalmentien välillä.

Pihlajaharjun asuinalueella jatketaan kunnallistekniikan rakentamista Pihlajaharjuntien pohjaustöillä sekä Huokaustensillantien ja Varstatien kääntöpaikkojen rakentamisella. Pihlajaharjun kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välillä Pihlajaharju-Papinaho haetaan valtionavustusta, mikäli siihen soveltuvaa avustusta on haettavissa. Peltomäen ympäristöyrittäjäpuistossa tehdään Kierrätyskadun päällystys- ja viimeistelytyöt.

Viher- ja liikunta-alueita kehitetään toteuttamalla viheraluejärjestelmän toimenpideohjelmalla. Lakkautettavien ulkoilureittien ennallistamista jatketaan. Leikkikenttiä kunnostetaan Lasten liikennepuiston ja Lahtelankadun leikkikentillä välineitä uusimalla. Liikuntapaikkoja kehitetään Soinlahden lähiliikuntapaikan täydentämisellä ja ulkokuntopaikkojen välineitä uusimalla.

Katujen talvikunnossapidosta hoidetaan 65 % katupituudesta alueurakoina ja tuntihintaisilla talvihoitokoneilla. Ostopalvelujen kustannusosuus koko vuoden kunnossapitotöistä on noin 40 %. Viher- ja liikunta-alueita ylläpidetään hoitoluokituksen mukaisessa kunnossa omana työnä.

Työvoiman yhteiskäyttöä vastuualueen ja toimialan sisällä pyritään optimoimaan.

Katuverkkoa koskevan korjausvelka-analyysin pohjalta on arvioitu liikenneväylien peruskorjauksen vuotuiseksi investointitarpeeksi pitkällä aikavälillä 1,2 M€/vuosi, mikä on huomioitu investointiohjelmassa ja liikenneväylien peruskorjausohjelmassa.

Metsän myyntituotot 189 000 €, lisäystä 15 000 €.

Yksityistieavustuksiin on varattu 300 000 €.

Suunnitelmavuosina katujen peruskorjausta toteutetaan päivitetyn peruskorjausohjelman mukaisesti samalla korjausvelkaa pienentäen. Peruskorjaukset painottuvat sorapintaisten katujen ja niiden vesihuollon uusimiseen Lippuniemessä, Peltosalmella ja keskustan alueella sekä ajoratojen päällysteiden uusintaan.

Uusien asuinalueiden toteutusta jatketaan Pihlajaharjussa.

Liikuntapaikkoja kehitetään kehittämissuunnitelman mukaisesti. Terveyttä ja turvallisuutta edistävää elinympäristöä kehitetään viheraluejärjestelmän ja liikenneturvallisuussuunnitelman pohjalta.

Viher- ja liikunta-alueiden ylläpitoa jatketaan ja kehitetään omana työnä ja tarvittaessa käytetään ostopalvelua.

Vastuualueen tavoitteena suunnitelmavuosina on korjausvelan hallittu pienentäminen. Tätä seurataan vuosittain toimenpideohjelmassa.

2.6. Toimitilat -vastuualue

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toimitilat vastuualue koostuu kolmesta eri toimintayksiköstä:

- Tilahallinta ja rakentaminen
- Kiinteistönhoito
- Kunnossapito

Tilahallinta ja rakentaminen -toimintayksikön tehtävänä on järjestää toimitilat kaupungin eri yksiköille. Yksikkö vastaa kaupungin toimitilojen hallinnasta, vuokraamisesta sekä rakennushankkeiden suunnittelu- ja rakennuttamistehtävistä.

Kiinteistönhoito- ja kunnossapito -toimintayksiköiden tehtävänä on järjestää kiinteistöjen ylläpito sekä pitää kaupungin omistamat toimitilat hyvässä toimintakunnossa. Kiinteistöhoitotehtäviin kuuluvat mm. lämmön, sähkön ja veden hankinta sekä kiinteistöhuolto-, jätehuolto-, siivous- ja vartiointipalvelujen järjestäminen. Keskeisiä kunnossapitotehtäviä ovat esimerkiksi kiinteistöjen kuntokartoitukset sekä niiden pohjalta tehtävät vuosikorjaukset.

Kiinteistöhoitoa ja kunnossapitoa järjestetään sekä kaupungin omana toimintana että ostopalveluina.

Talous

6310 TOIMITILAT	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	Muutos %	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000)						
Toimintatulot	17 547	18 076	19 394	7,3	19 394	19 394
Valmistus omaan käyttöön	1	0	0		0	0
Toimintamenot	-9 492	-9 272	-9 345	0,8	-9 470	-9 611
Henkilöstökulut	-1 819	-1 946	-1 843	-5,3	-1 870	-1 898
Toimintakate (Netto)	6 238	6 859	8 206	19,7	8 054	7 885
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-5 431	-5 666	-5 670	0,1	-6 179	-6 187
Muut laskennalliset kustannukset	-2 270	-2 352	-1 746	-25,8	-1 746	-1 746
Tehtävän kokonaiskustannukset	-19 011	-19 235	-18 604	-3,3	-19 265	-19 442

Toimintasuunnitelma

Vastuualueen toiminnassa lähtökohtana on terveiden ja turvallisten tilojen tuottaminen käyttäjille. Suunnittelussa ja rakennuttamisessa tämä huomioidaan käyttämällä Kuivaketju 10 -toimintamallia. Kaikissa uudisrakennus- ja korjaushankkeissa käytetään rakennusterveysasiantuntijoita.

Olemassa olevien kiinteistöjen teknistä kuntoa ja sisäilmaolosuhteita seurataan ja selvitystyössä käytetään tarvittaessa erikoisasiantuntijoita. Talousarviossa varaudutaan rakennusterveysasiantuntijapalveluiden käyttöön.

Kiinteistöjen korjausvelkalaskelmat ja pidemmän aikavälin investointisuunnitelma päivitetään vuosittain. Rakennuskohtaisia tietoja päivitetään ja ajantasaistetaan Haahtelan kiinteistönhallintajärjestelmään.

Ulkoisia vuokria korotetaan vähintään 1 % johtuen ylläpitokustannusten noususta.

Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen vuokrat nousevat elinkustannusindeksin muutoksen mukaisesti. Ulkoiset vuokratuotot kasvavat noin 575 000 € vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Väistötilavuokrat ovat 219 000 €. Talousarviovuoden aikana väistötiloissa toimii Paloisten päiväkotijärjestelmä ja osa kulttuurikeskuksen toiminnoista mm. kirjasto. Runnin siirtokelpoisen koulun vuokrat ovat 183 000 €. Jäähallin uusien siirtokelpoisten sosiaali- ja huoltotilojen tilavuokriin on varattu 425 000 €.

Kiinteistöjen ilmanvaihtokanavistojen puhdistuksia jatketaan sisäilmariskien minimoimiseksi.

Tilojen siivousta toteutetaan sekä omana palveluna että ostopalveluna. Oman palvelun osuus on 37 prosenttia ja ostopalvelun osuus 63 prosenttia koko siivottavasta pinta-alasta.

Iisalmen kaupunki on mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa. Toimitilojen energiankulutus on merkittävässä asemassa ajatellen energiatehokkuussopimuksen mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Energian hinta luo paineita tehostaa energiankäyttöä. Vuoden aikana uusitaan valaisimia energiatehokkaiksi Led-valaisimiksi sekä päivitetään automaatiojärjestelmiä useissa eri kiinteistöissä.

Kiinteistöjen kunnossapitotoiminnassa keskeisessä roolissa ovat vuosittaiset kiinteistökohtaiset vuosikorjauskatselmukselliset. Näiden perusteella määritellään tarpeen mukaiset vuosikorjaukset ja päivitetään pidemmän aikavälin kunnossapitosuunnitelmat. Kiinteistöjen kunnossapitoon on talousarviossa varattu 100 000 euron lisäyksi haja-asutusalueen koulujen huoltokorjauksiin.

Huoltokorjauksilla pyritään jatkamaan olemassa olevien koulurakennusten käyttöikää kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti.

Kulttuurikeskuksen peruskorjaus- ja uudistamishanke etenee talousarviovuonna suunnitelmien mukaisesti rakennusvaiheeseen. Rakennusurakat on tarkoitus kilpailuttaa keväällä, ja rakennustyöt aloitetaan kesäkuussa. Lisäksi toteutetaan talviuintipaikan pukutilat ja varaudutaan moottoriurheilukeskuksen sosiaalitilojen hankintaan.

Tavoitteena on korjausvelan hallittu pienentäminen suunnitelmakaudella. Tätä seurataan vuosittain toimenpideohjelmassa.

Henkilöstön osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella.

Huonokuntoiset ja vailla käyttöä olevat rakennukset pyritään myymään tai purkamaan.

Talousarviovuoden aikana puretaan mm. Pysäkin asuinrakennus, Kivirannan puutarharakennus ja tonttihankintojen yhteydessä kaupungin omistukseen tulevia rakennuksia ja rakennelmia.

Talousarviovuodeksi varataan rakennusten purkukustannuksiin 300 000 €. Lisäksi laaditaan ja tuodaan päätöksentekoon suojeltujen rakennusten toimenpideohjelma.

Talousarviossa on huomioitu kaupunginhallituksen talouden tasapainotusohjelman mukaiset käyttötalouden säästötoimenpiteet.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyen kunnilla on yhtiöittämisvelvoite ns. sote-kiinteistöjen osalta. Tämä merkitsee sitä, että kaupunki ei voi enää jatkossa omistaa hyvinvointialueen käytössä olevia tiloja ja kiinteistöjä, vaan ne on yhtiötettävä. Kyse on merkittävästä kiinteistöomaisuudesta, sillä hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt muodostavat lähes kolmanneksen kaupungin koko kiinteistökannasta. Tämä aiheuttaa erittäin merkittäviä muutoksia kaupungin vuokratuloihin ja kiinteistökustannuksiin 1.1.2026 alkaen. Näitä muutoksia ei kuitenkaan ole vielä voitu huomioida talous- ja toimintasuunnitelman 2025–2027 laadinnassa, koska mitään virallisia päätöksiä sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä tai muista niitä koskevista järjestelyistä ei ole olemassa.